

Jeżeli dziecko preferuje zabawy i zachowania typowe dla dzieci młodszych wiekiem, to albo ma obniżony poziom spostrzegania, albo nie ma doświadczeń w tym zakresie, możliwy jest także ogólny niższy poziom rozwoju – trzeba wspomagać rozwój przez odpowiednie zabawy i ćwiczenia. (Ewentualne zalecenia wpisać w *Uwagi* na str. 4. *Arkusza ocen.*)

Techniki eksperymentalne

2. Opis obrazka

Badanie spostrzegania wzrokowego, mowy dziecka i jego wiedzy na podstawie opisu obrazka. Dobieramy obrazek naturalistyczny, kolorowy, który ma trzy „plany” (blisko, głębiej – dalej i najgłębiej – najdalej) i około 20 do 25 konkretnych (drzewa, domy, ludzie, pojazdy, zwierzęta i inne). (Patrz: *Część III – POMOCY – zał. nr 4*).

Instrukcja: **„Patrz na ten obrazek, pomyśl i powiedz, co obrazek przedstawia; opowiedz o tym obrazku”** (dziecko cały czas ma obrazek przed oczami). **(Nie wolno zmieniać instrukcji!!!)**. Metoda ta przeznaczona jest do badania dzieci od 3 do 7-8 lat.

Zapisujemy dokładnie wypowiedzi dzieci (z powtórzeniami, zniekształceniami, błędami wymowy, błędami gramatycznymi itp. – nic nie zmieniamy). Po zakończeniu wypowiedzi dziecka pytamy: „chcesz jeszcze coś powiedzieć?” i dopisujemy.

Uwaga: chcąc ocenić poziom mowy dziecka przy okazji opisu obrazka zwracamy uwagę na wymowę, słownik (ilość i jakość słów), poprawność: językową, stylistyczną i gramatyczną.

Ocena: zgodnie z podanymi niżej w tabeli normami:
 „D” – dobrze, zgodnie z normą lub powyżej wieku.
 „S” – nieco poniżej wieku (ma trudności).
 „N” – znacznie poniżej wieku (około 1,5 do 2 lat w stosunku do wieku).

Oceniamy poziom spostrzegania wzrokowego zgodnie z poniższymi normami:

Wiek	Poziom spostrzegania sytuacji na obrazku
3-4 lata	Spostrzega i wymienia chaotycznie kilka przedmiotów lub ich elementy (konkrety).
4-5 lat	Spostrzega i wymienia do <u>kilkunastu przedmiotów</u> (konkretów), utrzymując jakiś porządek (początek strukturalizacji spostrzeżeń). Zdarza się spostrzeganie cech przedmiotu.
5-6 lat	Spostrzega i opisuje <u>czynności</u> posługując się prostymi zdaniami z uwzględnieniem cech przedmiotu (do pozytywnej oceny wystarczą 2-3 zdania).
6-7 lat	Spostrzega <u>stosunki przestrzenne</u> i nazywa (wymienia) je w zdaniach. Opis obrazka zaczyna mieć logiczną treść.
pow. 7 lat	<u>Interpretuje obrazek</u> – dokonuje myślowej oceny spostrzeganych sytuacji, uogólnia (np. „obrazek przedstawia prace na budowie”, „obrazek przedstawia zabawy dzieci na śniegu”).